

ZÁKLADY HRY V OBRANNEJ FÁZE

Greg Siller

Odborný preklad a korektúra: Mgr. Matej Ševčík
Zdroj: playing defense in defensive /neutral/offensive zone - www.hockeyplayer.com

Obrana v útočnom pásme

Jedna z otázok, ktorými sa často zaoberáme, znie ako hrať lepšie v obrane. Ako môže hrať naša obrana proti tímu s hráčmi s vyššou individuálnou kvalitou? K úspechu potrebujeme spoľahlivú obrannú stratégiu a ochotu realizovať ju ako družstvo.

V ľadovom hokeji rozlišujeme spôsob obrany podľa priestoru, v ktorom sa odohráva (útočné, stredné a obranné pásme). V niekoľkých vetách sa budeme venovať obrane v útočnom pásme (forčeking a pinčing), v strednom pásme (pasca – trap) a v obrannom pásme (zónová a osobná obrana).

Hlavný cieľ po strate kontroly puku

Ak váš tím stráca kontrolu pri držaní puku alebo ani jeden z tímov nemá puk plne pod svojou kontrolou, vaša jediná úloha je získať (znovuzískať) puk pre svoje družstvo. V útočnom pásme je uskutočňované forčekingom. Forčeking je takticky využívaný na získanie (znovuzískanie) kontroly nad pukom vytvorením tlaku na súpera. Forčekingové systémy opisujeme tromi číslami, ktoré korešpondujú s tromi forčekingovými zónami. Napr.: systém 1-2-2 využíva jedného napádajúceho hráča pohybujúceho sa blízko bránkovej čiary, dvaja forčekeri plnia úlohy v okolí bodov na vhadzovanie a dvaja obrancovia na modrej čiare.

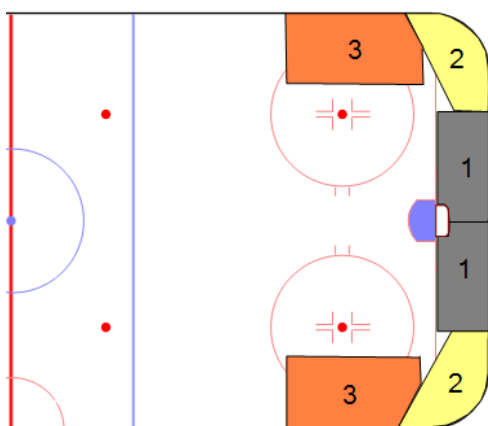
Pokyny k forčeking

- Najbližší napádajúci útočník, k súperovi v držaní puku, je hráčom, ktorý začína forčeking a svojim pohybom ho riadi. V tomto procese má dôležitú úlohu ďalší útočník tzv. v tandeme (tandem forčeking), ktorý číta hru za účelom získania puku zachytením akejkoľvek prihrávky alebo pohybu súpera.
- Dobrý forčekker napáda súpera spôsobom, pri ktorom dokáže plne kontrolovať svoje korčuľovanie (napádanie nerealizuje v plnej rýchlosti). Napádajúci hráč týmto spôsobom vytvára na súpera s pukom tlak a zároveň je pripravený zmeniť smer pohybu, aby mohol reagovať na zmenu pohybu súpera.
- Forčekker by mal mať vždy hlavu hore a hrať telom. Mal by hráča vytláčať k mantinelu alebo k bráne, aby zmenšil jeho manévrovací priestor. Súpera s pukom nikdy nenapáda priamo, nenaháňa ho za bránou, pokiaľ nie je dostatočne blízko (alebo pokiaľ neforčekuje so spoluhráčom).
- Nakoniec, základom forčeking je dôvtip a umenie správneho rozhodnutia.

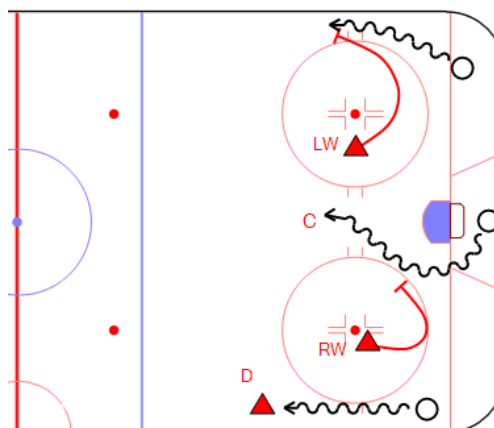
Dobrý tréneri sú si vedomí, že družstvo, ktoré používa forčeking ako súčasť svojej defenzívnej stratégie vie dezorganizovať a poraziť množstvo súperov.

Ideálny priestor

Ideálnym priestorom k forčeking je miesto v okolí brány (priestor 1 na obrázku 1), pretože v tomto priestore má hráč s pukom obmedzenú možnosť na manévrovanie a unikové pohyby do otvorených zón. Brána blokuje strednú časť priestoru 1 (obrázok 1) a pokiaľ forčekker zvolí správny spôsob realizácie činnosti, prinúti hráča s pukom zostať medzi ním a bránou a korčuľovať priamo do rúk stredného útočníka (stredná časť obrázku 2).

Obrázok 1

Obrázok 2

Ďalším ideálnym miestom k forčeking je priestor 2, pretože hráč, ktorý vedie puk má v rohoch obmedzenú manévrovateľnosť. Ak forčeking prebieha v priestore 2, forčekker sa usiluje hráča s pukom vytláčať tak, aby sa pohyboval pozdĺž mantinelu, kde napádajúci hrá telom a snaží sa o získanie puku.

Medzi ideálne priestory k forčekingu patrí aj priestor 3 (obrázok 1), u nás nazývaný ako „hluchý priestor“, ktorý sa nachádza pozdĺžne približne 3 metre od mantinelu. Keď napádajúci hráč forčekuje v tomto priestore, jeho úlohou je prinútiť hráča s pukom viesť puk okolo mantinelu, kde forčeker hrá telom a odoberá puk (horná časť na obrázku 2).

Pohybom popri mantineli do hĺbky pásma a kontaktom s útočiacim hráčom môže aj obranca forčekovať. Túto činnosť nazývame pinčing (pinching).

Jednotná forčekingová činnosť, ktorá patrí do tímovej defenzívnej stratégie, prináša družstvu schopnosť vytvárať tlak na súpera, núti ho k stratám puku a vytvára možnosti ku skórovaniu priamo v útočnom pásme.

Nezabudnite:

Forčeking je v taktike využívaný na získanie kontroly puku a vyvíjaním tlaku na súpera! Forčeker by mal mať vždy hlavu hore a hrať telom!

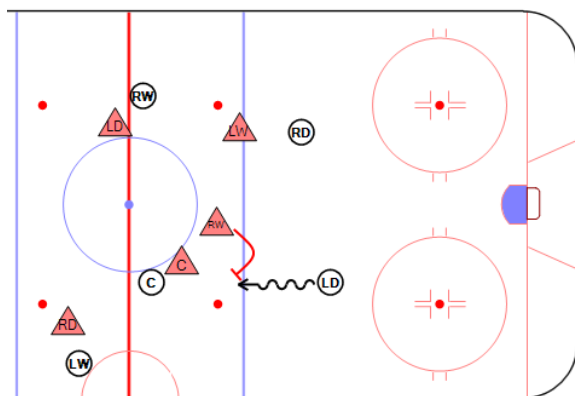
Obrana v strednom pásme

Ďalej uvádzame možnosť obrany stredného pásma (inak známe ako pasca v strednom pásme). Existujú dva základné spôsoby obrany stredného pásma: zónová obrana a osobná obrana (moving defense). Pasca v strednom pásme je kombináciou oboch spôsobov, začína osobnou a končí zónovou obranou. Osobná obrana (jeden na jedného) je dizajnovaná k pokrytiu každého hráča v strednom pásme alebo v jeho okolí, aby boli zamedzené útočné možnosti súpera. Zónová obrana je naprojektovaná k tomu, aby bol súper vytlačený do určených zón v strednom pásme, odkiaľ nedokáže rozvíjať útok.

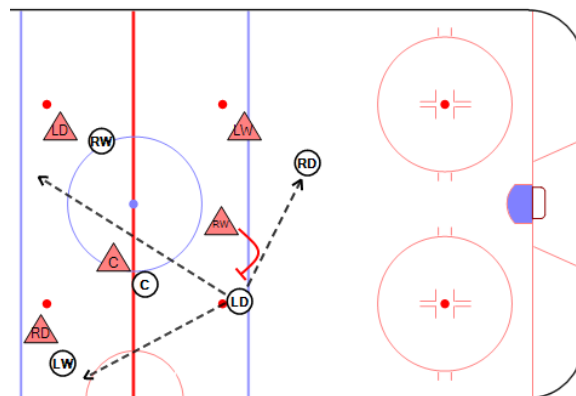
Ciele

Obrana stredného pásma by mala byť modelovaná tak, aby sme dosiahli tieto štyri ciele:

1. Obmedzovať možnosti hráča s pukom vytláčaním hráčov bez puku do pokrytého priestoru alebo krytím hráčov osobnou obranou.
2. Napádať hráča s pukom.
3. Prinútiť súpera k strate puku.
4. Po zisku puku realizovať rýchly prechod do útoku.

Obrázok 3

Obrázok 4

Na obrázku 3, brániaci hráči vytlačujú troch útočiacich hráčov (LW – ľavé krídlo, C – stredný útočník, LD – ľavý obranca) k mantinelu v strednom pásme. Táto situácia prináša množstvo pohybu a súbojov na relatívne malom priestore, ktoré obmedzujú väčšinu útočných možností (cieľ č 1). Ďalší útočník (RW – pravé krídlo) je pokrývaný brániacim ľavým obrancom, zatiaľ čo brániace ľavé krídlo pôsobí v dvoch úlohách, v prvej úlohe iniciuje resp. začína napádanie (iniciátor napádania) a v druhej obsadzuje pravého útočiaceho obrancu.

Keď sa ľavý obranca vedením puku blíži k modrej čiare, forčekujúce pravé krídlo ho svojím napádaním núti k pohybu k mantinelu, kde by mal obranca rozvíjať hru (prihrávkou, nastrelením alebo realizáciou 1-1 s napádajúcim pravým krídlom)(cieľ č. 2).

Pretože je väčšina útočiacich hráčov obsadená, brániaci hráči sú pripravený k zisku puku a protiútok (cieľ č. 3). Útočiaci ľavý obranca bude s veľkou pravdepodobnosťou prihrávať spätnou prihrávkou pravému obrancovi, čo z pohľadu obrany eliminuje priamočiary rozvoj útoku. Po prihrávke medzi útočiacimi obrancami ľavé napádajúce krídlo obsadzuje pravého obrancu a opäť ho núti hrať. Pokiaľ je ľavé útočiace krídlo obsadené, súboj o puk bude pravdepodobne prebiehať medzi pravým brániacim obrancom a ľavým útočiacim krídlom, čo zvyšuje šancu na obrat v hre. Ľavé útočiace krídlo sa môže pokúsiť zúfalým pokusom posunúť puk do stredu ihriska pravému krídlu. Zo 60-75% úspešnosťou brániaci hráč získa puk a začne rýchly prechod do útoku (cieľ č. 4).

Dobrá obranná činnosť v strednom pásme, ktorá patrí k tímovej stratégii, prináša družstvu schopnosť vytvárať tlak na súpera, núti ho k stratám puku a vytvára útočné možnosti v strednom pásme.

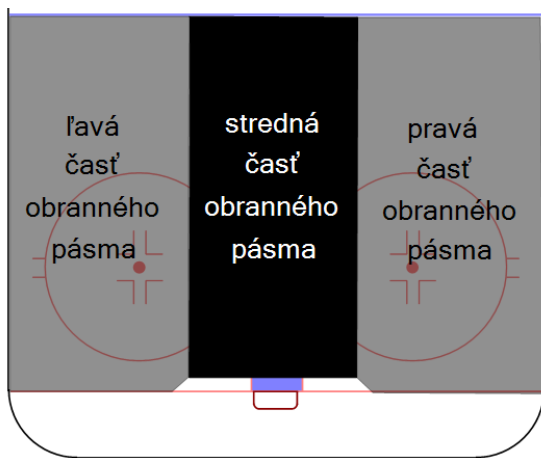
Obrana v obrannom pásme

Primárnym cieľom družstva v obrannom pásme je zamedziť súperovi v skórovaní. Brániaci tím by mal vždy uprednostniť krytie strednej časti pásma (najmä streleckého lichobežníka), mal by sa vyvarovať súbojom o puk v tomto priestore a vytláčať ich von zo spomínaného priestoru.

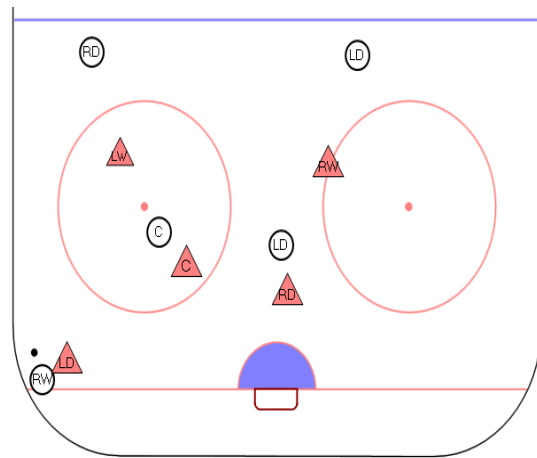
Zónová obrana

Zónová obrana sa používa ako základná obranná zónová stratégia v prípade, keď súper nehrá agresívnym spôsobom v útoku. Kvôli základným vzorcom správania sa a rozdelenia povinností je tento spôsob vhodný pre mladých hráčov. Obrázok 5 znázorňuje tri zóny obranného pásma: ľavú, strednú a pravú časť. Zónovú obranu používajú brániaci hráči vo formácii nazývanej „box“ za účelom kryť súpera s cieľom nadobudnúť kontrolu nad pukom, alebo minimálne neutralizovať útok súpera. Nevýhoda zónovej obrany nastáva v situácii, keď viac ako dvaja hráči súpera vkorčuľujú do priestoru jednej zóny. Táto situácia môže spôsobiť chaos v obrane pri neobsadení voľného hráča nachádzajúceho sa v predmetnej zóne. Základom v týchto situáciách je komunikácia. Na obrázku 6 je defenzívne družstvo rozostavené jedným útočníkom (LW – ľavé krídlo) a jedným obrancom (LD – ľavý obranca) na silnej strane (ľavá časť obranného pásma). Druhý brániaci útočník (RW) sa nachádza na slabej strane (hranica strednej a pravej časti obranného pásma) a druhý brániaci obranca (RD) stojí v strednej časti obranného pásma v priestore pred bránou. Brániace družstvo vo všetkých priestoroch obranného pásma rýchlym pohybom kryje, kontroluje a vytvára tlak na súpera.

Ak je puk v hĺbke pásma kontrolovaný útočiacim pravým krídlom (RW) (obrázok 2), brániace družstvo by malo obsadiť hráčov pred bránou na úkor hráčov na modrej čiare. Ak sa hráč s pukom z rohu uvoľňuje, ľavý obranca sa pohybuje s ním a vytláča ho k mantinelu. Pokiaľ útočiace pravé krídlo prihráva puk, ľavý brániaci obranca a druhý zodpovedajúci brániaci hráč sa pohybujú tak, aby zastavili prihrávku, kým príslušný brániaci hráč neobsadí súpera. Keď útočiace pravé krídlo prihráva puk za bránu (prihrávka do otvoreného priestoru) ľavému krídlu, ľavý brániaci obranca sa presunie do strednej časti obranného pásma, zatiaľ čo pravý obranca kontroluje ľavé útočiace krídlo a získava kontrolu nad pukom. V prípade, že sa pravé útočiace krídlo rozhodne vystreliť, pravý obranca obsadzuje ľavé útočiace krídlo tak, aby brankár nemal krytý výhľad a zabraňuje alebo „upratuje“ každé dorážanie puku.

Obrázok 5

Obrázok 6

Osobná obrana

Osobná obrana je najlepšie využiteľná v prípade, že vaše družstvo je dostatočne rýchle, agilné a dokáže udržať krok so súperom. Konceptom osobnej obrany sú v podstate série súbojov jeden na jedného s cieľom získania kontroly puku zamedzením súperovi vo vytvorení akéhokoľvek prečíslenia (napr.: 2-1). Pri precíznej realizácii je osobná obrana jeden z najťažšie prekonávaným štýlom obrany, ktorým družstvo môže hrať. Problémy sa vyskytujú, keď ktorýkoľvek z brániacich hráčov sa nedokáže udržať so súperom, ale aj v prípade, keď útočiaci hráč s pukom vyhrá súboj jeden na jedného a prelomí obranu. V týchto situáciách by mal brankár zastaviť strelu vyplývajúcu z vyskytnutej chyby. Dorážky by obrane hrozili nemali, lebo ostatní útočiaci hráči sú obsadení ďalšími brániacimi hráčmi.

Brániace družstvo by malo v prvom rade myslieť na obranu. Na útok začína myslieť až po plnom získaní kontroly nad pukom.